

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

*Центральноукраїнський державний університет  
імені Володимира Винниченка*



**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про систему внутрішнього забезпечення якості**  
**освітньої діяльності та якості вищої освіти у**  
**Центральноукраїнському державному університеті**  
**імені Володимира Винниченка**

Затверджено

вченою радою університету

(протокол № 4 від 26 вересня 2022 р.,

зі змінами від 28.11.2022, протокол №6)

Голова вченої ради університету



ректор

Є.Ю. Соболев

Кропивницький – 2022

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. – Кропивницький: ІВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 32 с.

**УКЛАДАЧІ:**

- Козир І.А.,** проректор із науково-педагогічної роботи, доктор історичних наук, доцент;
- Подопригора Н.В.,** завідувачка відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Харченко С.П.,** завідувач навчально-методичним відділом, кандидат філософських наук, доцент.

Розроблено на заміну «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (протокол вченої ради університету № 2 від 30.09.2019 р.

*Відповідальна за випуск:* Подопригора Н.В., завідувачка відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, доктор педагогічних наук, професор.

Друкується за рішенням вченої ради  
Центральноукраїнського державного  
університету імені Володимира  
Винниченка  
(протокол № 4 від 26 вересня 2022 р.  
зі змінами від 28 листопада 2022 р.,  
протокол №6)

© ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022

## I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

**1.1.** Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «[Про освіту](#)» (2017), Закону України «[Про вищу освіту](#)» (2014), [Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. (зі змінами), [Статуту Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка](#), затвердженого наказом МОН України № 984 від 04 листопада 2022 р., Положення про організацію освітнього процесу Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**1.2.** Положення ґрунтується засадах «[Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти](#)» (ESG 2015), [Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти](#), затвердженого наказом МОН України № 977 від 11.07.2019 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851; [Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#), затвердженого наказом МОН України № 600 від 01.06.2016 р.

**1.3.** Дане Положення регламентує порядок організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – Університет) і визначає:

- зміст, методи, форми, засоби та технології роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів освіти, працівників структурних підрозділів щодо забезпечення якості освітнього процесу, сприяючи формуванню та розвиткові професійних компетентностей учасників освітнього процесу Університету;

- політику, завдання Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності;

- напрями покращення якості надання освітніх послуг.

**1.4.** Положення є обов'язковим для виконання усіма суб'єктами освітнього процесу, які беруть участь у забезпеченні якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті.

**1.5.** У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

*автономія Університету* – самостійність, незалежність і відповідальність у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених Законом України «[Про вищу освіту](#)»;

*академічна доброчесність* – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «[Про освіту](#)», Законом України «[Про вищу освіту](#)» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

*академічна мобільність* – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

*академічна свобода* – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом;

*акредитація освітньої програми* – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти;

*вища освіта* – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

*Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;

*забезпечення якості (Quality assurance)* – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітніх програм і присудження кваліфікацій;

*здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються в Університеті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

*кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

*компетентність* – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

*контроль якості (Quality control)* – процес оцінювання якості, який сфокусований на вимірюванні якості Університету або освітньої програми. Включає певний набір методів, процедур, інструментів, що розроблені і використовуються для визначення відповідності реальної якості встановленим стандартам. Ключовим елементом контролю якості є система доказів правильності оцінки якості;

*кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача

вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

*ліцензування* – процедура визнання спроможності Університету провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;

*освітня діяльність* – діяльність Університету, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

*освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма* – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Університет може самостійно запроваджувати спеціалізації, що зазначаються при присудженні освітньої кваліфікації особам, які успішно закінчили навчання за відповідними освітніми програмами.

На початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти можуть створюватися освітні програми за галуззю знань або групою спеціальностей, якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти.

На другому (магістерському) рівні вищої освіти можуть створюватися міждисциплінарні освітньо-наукові програми, якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти;

*особа з особливими освітніми потребами* – особа з інвалідністю, яка потребує додаткової підтримки для забезпечення здобуття вищої освіти;

*професія, для якої запроваджене додаткове регулювання*, – вид професійної діяльності, доступ до якого, крім наявності освіти відповідного рівня та спеціальності, визначається законом або міжнародним договором;

*результати навчання* – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

*система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти* (далі – СВЗЯВО) – сукупність організаційних структур, процедур, процесів і ресурсів та розподіл відповідальності, які сприяють досягненню відповідності якості освіти та освітньої діяльності Університету запитам суспільства, нормам законодавства, положенням стандартів вищої освіти, запитам учасників освітнього процесу, роботодавців та інших стейкхолдерів;

*спеціалізація* – складова спеціальності, що може визначатися Університетом та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм вищої або післядипломної освіти;

*спеціальність* – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників;

*студентоцентроване навчання* – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:

- заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу;

*стандарт вищої освіти* – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до [Національної рамки кваліфікацій](#) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- 3) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії);
- 7) вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

Стандарти вищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене *додаткове регулювання*, можуть містити додаткові вимоги до правил прийому, структури освітньої програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти для відповідних освітніх програм формується у термінах програмних результатів навчання.

*суб'єкти освітнього процесу* – здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники та інші особи, причетні до освітнього процесу;

*якість вищої освіти* – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості;

*якість освітньої діяльності* – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

**1.5.** Внутрішнє забезпечення якості освіти – цілісна система об'єктивних та обґрунтованих діагностичних й оціночних процедур, сукупність організаційних, методичних і нормативних документів, що регламентують ефективне управління якістю освіти в Університеті.

Керівництво Університету має максимально сприяти ефективній реалізації політики якості вищої освіти.

Політика якості вищої освіти поширюється на всі рівні управління Університету.

Кожен співробітник університету в межах своїх компетенцій несе персональну відповідальність за реалізацію політики якості вищої освіти.

**1.6.** Університет співпрацює з усіма суб'єктами освітнього процесу та зацікавленими сторонами, до яких відносить:

- органи, що здійснюють управління у сфері вищої освіти (Міністерство освіти і науки України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Науково-методична рада МОН України тощо);

- постачальників абітурієнтів (заклади загальної середньої освіти, професійно-технічні заклади освіти, заклади фахової передвищої освіти й інші);

- випускників, роботодавців (галузеві і територіальні організації роботодавців; наукові й освітні заклади; підприємства, організації, установи та інших стейкхолдерів), зовнішніх партнерів університету;

- співробітників університету (адміністрація, науково-педагогічні, педагогічні працівники, допоміжний персонал);

- здобувачів вищої освіти та їхніх батьків;

- студентська профспілка та інші органи громадського та студентського самоврядування.

## **2. ПОЛІТИКА СВЗЯВО УНІВЕРСИТЕТУ**

**2.1.** Метою СВЗЯВО є приведення у відповідність якості освіти та освітньої діяльності Університету вимогам, встановленим законодавством і стандартами освіти, та запитам суб'єктів освітнього процесу.

**2.2.** Основними завданнями СВЗЯВО є:

- забезпечення відповідності якості освіти та освітньої діяльності Університету та його освітніх послуг тенденціям розвитку національної та Європейської освіти;

- сприяння провадженню на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття здобувачами якісної вищої за обраною ними освітньою програмою відповідно до вимог сучасного ринку праці;

- забезпечення органічного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності, сприяючи провадженню наукової діяльності суб'єктів освітнього процесу і використання отриманих результатів в освітньому процесі;
- забезпечення якісних зміни у системі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету, що сприяють запровадженню європейських стандартів вищої освіти;
- задоволення потреб роботодавців регіону та України в цілому;
- налагодження міжнародних зв'язків, що сприяють інтеграції освітньої діяльності Університету до європейського освітньо-наукового простору;
- підвищення іміджу Університету.

Завдання СВЗЯВО Університету відповідають цілям та концепції процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні.

**2.3.** Основними показниками підвищення конкурентоспроможності Університету є:

- якість вищої освіти та освітньої діяльності Університету;
- доступна вартість наданих освітніх послуг відповідно до економічних показників розвитку регіону та України в цілому;
- відкритість і прозорість процедур організації конкурсного відбору вступників Університету відповідно до умов прийому до закладів вищої освіти України, встановленого ліцензованого обсягу та місць державного замовлення, що враховують потреби регіонального ринку праці та України в цілому;
- кількість працевлаштованих випускників та їхнє місце у суспільному житті держави тощо.

**2.4.** Політика СВЗЯВО спрямована на реалізацію місії Університету з підготовки фахівців, здатних успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність для комплексного вирішення проблем життєздатності суспільства, стійкого розвитку країни шляхом поєднання освіти, науки й інновацій, інтеграції до європейського освітньо-наукового простору, задоволення потреб у якісній освіті здобувачів освіти, роботодавців, держави і суспільства в цілому.

**2.5.** СВЗЯВО базується на таких **принципах**:

- *відповідності* вимогам чинного законодавства у галузі вищої освіти, стандартам та рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти як складової європейського освітнього простору;
- *узгодженості* Місії та Стратегії розвитку Університету;
- *автономії* Університету відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- *єдності* розвитку Університету, що ґрунтується на усвідомленні усіма суб'єктами освітньої діяльності відповідальності за якість вищої освіти та освітньої діяльності;
- *суб'єктності* забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, в основу якого покладено уявлення про компетентного здобувача вищої освіти як суб'єкта освітньої діяльності, здатного усвідомлювати власні освітні потреби і визначати їхню мету та завдання, віднаходити способи їхнього розв'язання, здійснювати контроль, оцінку та корекцію освітньої діяльності;
- *системності та систематичності* управлінням освітнім процесом, що ґрунтується на уявленнях про його системне утворення, що складається з таких



процедур і заходів, які передбачають забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- *інтегративності* освітнього процесу через встановлення продуктивних функціональних зв'язків освіти з науковими дослідженнями та інноваціями;

- *студентоцентрованого* навчання й викладання, що ґрунтується на уявленнях про здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу; дотримання взаємоповаги між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у СВЗЯВО Університету та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін.; посилення ролі викладача як фасилітатора, який не лише читає лекції, а й організовує інтерактивне спілкування, сприяє особистісному розвитку студентів, формує атмосферу взаєморозуміння і довіри;

- *співробітництва* суб'єктів освітнього процесу зі стейкхолдерами, що ґрунтується на уявленні про те, що спільна орієнтація на реалізацію практичної спрямованості освітньої діяльності враховує поточні та перспективні потреби стейкхолдерів, прагнення до перевищення їхніх очікувань; залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) до процесу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті;

- *керованості й можливості здійснювати корекцію функціонування СВЗЯВО* орієнтує на необхідність управління цим процесом, що передбачає створення сприятливих умов для переведення суб'єктів освітнього процесу у стан активних учасників цього процесу. Прийняття управлінських рішень здійснювати на основі аналізу своєчасної, повної й об'єктивної інформації, залучення всього персоналу до виконання завдань СВЗЯВО шляхом делегування більшої відповідальності на нижчій рівні управління, постійне навчання персоналу; управління освітньою діяльністю університету та відповідними ресурсами як системою взаємопов'язаних процесів; співробітництво з усіма зацікавленими сторонами; здійснення моніторингу якості освітньої діяльності; відкритості та прозорості процедур СВЗЯВО; толерантності та запобігання проявів дискримінації; академічної доброчесності і свободи.

## **2.6. СВЗЯВО передбачає здійснення таких процедур і заходів:**

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) вивчення методик укладення міжнародних і вітчизняних рейтингів закладів вищої освіти та розроблення необхідного методичного інструментарію для участі Університету в цих рейтингах та інших процедур і заходів, спрямованих на внутрішнє забезпечення якості вищої освіти в університеті.

**2.7.** Колегіальним органом управління, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, є вчена рада Університету.

### **3. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ ПРОЦЕДУР ТА ЗАХОДІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СВЗЯВО**

**3.1.** Організація і здійснення процедур забезпечення якості вищої освіти зорієнтована у напрямках, з-поміж яких такі:

- якість освітнього процесу (якість проведення навчальних занять, якість функціонування освітньо-наукового середовища, задоволеність здобувачів вищої освіти освітньою діяльністю науково-педагогічних працівників, задоволеність викладачів умовами праці, якість освітніх програм);

- якість умов розгортання освітнього процесу (рівень підготовки здобувачів вищої освіти; кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення, підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників);

- якість результатів освітнього процесу (успішність здобувачів вищої освіти, рівень сформованості інтегральної, загальних і фахових (предметних) компетентностей, працевлаштування випускників).

**3.2.** Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм забезпечується Положенням по освітні програми Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми розробляються та вдосконалюються відповідно до критеріїв якості, встановлених стандартами вищої освіти, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положенням про організацію освітнього процесу у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка відповідно до принципів:

- орієнтації на потреби здобувачів вищої освіти;

- дотримання студентоцентрованого підходу, що передбачає реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та отримання здобувачами вищої освіти оптимальних результатів навчання;

- урахування вимог ринку праці;

- урахування європейських і світових тенденцій розвитку освітніх програм у відповідних предметних галузях;

- втілення результатів теоретичних досліджень та практичного досвіду у відповідній предметній галузі;

- забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти;

- забезпечення можливостей для працевлаштування випускників.

За розробку і перегляд освітніх програм несуть відповідальність гаранті освіти програм.

Освітні програми розробляються і вдосконалюються із залученням здобувачів вищої освіти та зовнішніх експертів.

Освітні програми підлягають щорічному перегляду експертною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Університету.

На основі освітніх програм розробляються навчальні плани, робочі програми та контенти освітніх компонентів.

**3.3.** Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка та Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Система оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти включає вхідний, поточний, семестровий, ректорський контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти.

Процедури (зміст, форми і методи) та критерії оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти, що схарактеризовані в Положенням про організацію освітнього процесу у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка віддзеркалюються в робочих програмах, силабусах навчальних дисциплін та своєчасно доводяться до відома здобувачів вищої освіти. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти з системою оцінювання результатів навчання: формами поточного та підсумкового контролю, критеріями оцінювання, змістом питань підсумкового контролю тощо.

Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні анонімні опитування згідно Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Результати оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

**3.4.** Оцінювання науково-педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості професійної діяльності, що сприяє її активізації, та проводиться щорічно відповідно до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за визначеними у ньому процедурами та критеріями.

Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості викладання науково-педагогічних працівників проводяться систематичні опитування, а також моніторинг якості освітнього процесу згідно Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні

навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Рейтинги науково-педагогічних працівників та результати оцінювання здобувачів вищої освіти щодо якості викладання науково-педагогічних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

**3.5.** Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється згідно з Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка за визначеними у ньому процедурами.

Забезпечення якості кадрового складу науково-педагогічних працівників регламентовано Порядком проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, призначення деканів факультетів та укладання з ними контрактів (трудових договорів) у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**3.6.** Аналіз та узагальнення стану забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти університету, що передбачає:

- аналіз та узагальнення результатів моніторингу якості освітнього процесу;
- аналіз результатів і підсумків навчання здобувачів вищої освіти та роботи екзаменаційних комісій;
- аналіз результатів рейтингового оцінювання наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, кафедр університету;
- аналіз кадрового забезпечення та підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, впровадження у діяльність університету досягнень науки світового рівня та інноваційних технологій навчання;
- аналіз забезпечення освітнього процесу необхідними кадровими, навчально-методичними, матеріально-технічними та інформаційними ресурсами внесення пропозицій та обґрунтування рекомендацій щодо поширення позитивних тенденцій у роботі структурних підрозділів з питань підвищення якості вищої освіти та усунення виявлених порушень і недоліків.

**3.7.** Здійснення просвітницької та методично-консультативної діяльності з питань забезпечення якості вищої освіти:

- поширення передового досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти щодо забезпечення якості освіти;
- методичний супровід моніторингу якості освіти в університеті;
- надання організаційної та методичної допомоги структурним підрозділам університету щодо проведення моніторингу якості вищої освіти;
- залучення органів студентського самоврядування до проведення опитувань та анкетувань з якості організації освітнього процесу;
- визначення основних тенденцій зміни кількісних і якісних показників на основі аналізу моніторингу навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, ринку праці;
- організація та проведення науково-методичних заходів (семінарів, тренінгів, круглих столів, майстер-класів) з актуальних питань забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності університету та освітніх інновацій.

**3.8.** Забезпечення кореляції завдань СВЗЯВО Університету із процедурами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні.

## **4. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ**

**4.1.** СВЗЯВО забезпечується в межах компетенцій визначених структурних підрозділів університету та за рахунок їхньої взаємодії із споживачами освітніх послуг.

**4.2.** Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в університеті покладеться на наступних керівників та підрозділи (їхні повноваження визначаються окремими Положеннями):

### **4.2.1 Ректор університету.**

Ректор несе відповідальність за впровадження та розвиток СВЗЯВО, відповідальний за впровадження і реалізацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти та інших механізмів, що дозволяють забезпечити та удосконалити якість освітньої діяльності.

**4.2.2 Проректор з науково-педагогічної роботи** (експертиза якості освітніх програм та навчальних планів: аналіз якості, проведення моніторингу якості та організаційний супровід процедури періодичного перегляду; організація освітнього процесу, інформаційні системи управління освітнім процесом, ліцензування та акредитація, діагностика результатів навчання здобувачів вищої освіти на всіх етапах навчання).

**4.2.3 Проректор з наукової роботи** (забезпечення якості викладацького складу та якості викладання: аналіз якості викладацького складу через підтвердження кваліфікації, фахового та наукового рівня науково-педагогічних і педагогічних працівників, професійний розвиток на засадах підвищення їхньої кваліфікації; функціонування аспірантури та докторантури університету з підготовки кадрів вищої кваліфікації; бібліотечні та інші інформаційні ресурси, інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу; забезпечення міжнародної діяльності, співробітництво з радою молодих учених університету).

**4.2.4 Вчена рада університету** (розроблення політики в сфері забезпечення якості). Визначення складу та функцій вченої ради визначаються Законом України «Про вищу освіту», Статутом університету та Положенням про вчену раду Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

**4.2.5 Навчально-методичний відділ** (вивчення і аналіз нормативних документів щодо змісту і методів навчання, планування і організації освітнього процесу та впровадження їх вимог в освітню діяльність Університету; розробка нормативно-правових документів, що регламентують навчально-методичну роботу в університеті; підготовка проєктів наказів і розпоряджень з питань організації освітнього процесу та контролю їх виконання, підготовка необхідних матеріалів для розгляду на вченій раді університету, методичній раді університету; підготовка проєктів наказів про затвердження голів та складу екзаменаційних комісій, контроль за веденням документації екзаменаційних комісій; експертиза навчальних планів на предмет відповідності вимогам стандартів вищої освіти, іншим нормативним документам МОН України та університету; координація діяльності та

підготовка документів для розгляду на Методичній раді університету; контроль за організацією освітнього процесу на рівні, що забезпечує якісну підготовку висококваліфікованих фахівців за освітніми ступенями бакалавра, магістра; участь у здійсненні контролю якості навчально-методичного забезпечення освітніх програм на кафедрах університету; контроль за виконанням навчальних планів спеціальностей; контроль планування і виконання навчального навантаження науково-педагогічними працівниками, в тому числі за погодинною формою оплати праці; розробка графіків освітнього процесу та контроль за їх виконанням учасниками освітнього процесу; аналіз ефективності використання форм і методів навчання, спрямованих на підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти; вивчення передового досвіду закладів вищої освіти з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з метою його впровадження в університеті; координація діяльності структурних підрозділів щодо планування, організації освітнього процесу, підвищення якості освітньої діяльності в університеті; розробка методичних рекомендацій щодо організації освітньої діяльності в Університеті; надання консультативно-методичної допомоги науково-педагогічним працівникам; організація замовлення дипломів державного зразка про вищу освіту та додатків до них, студентських квитків, а також повторної видачі документів про вищу освіту державного зразка та їх дублікатів у разі їх втрати або пошкодження; участь у підготовці матеріалів, статистичної та звітної інформації для МОН України, до звітних доповідей ректора і проректора з науково-педагогічної роботи відповідно до напрямків діяльності відділу; забезпечення деканатів і кафедр бланками навчальної обліково-звітної документації, яка затверджена в установленому порядку; підготовка матеріалів щодо призначення академічних та соціальних стипендій).

**4.2.6. Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти** (Моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, пропозиції стейкхолдерів); моніторингова оцінка якості знань і рівня задоволеності освітнім середовищем здобувачів вищої освіти (онлайн-опитування, анкети, результати); моніторинг якості кадрового складу; розроблення та упровадження системи цифрового супроводу моніторингових досліджень та освітнього процесу; Управління інформацією (інформаційний менеджмент) для консолідації зусиль кафедр і структурних підрозділів в політиці забезпечення якості освіти в Університеті; взаємодія з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та міжнародними агентствами з акредитації; взаємодія з Міністерством освіти і науки України з питань здійснення процедур ліцензування провадження освітньої діяльності в університеті).

**4.2.7 Навчально-науковий відділ** (здійснюється планування, організація та контроль наукової, науково-технічної, інноваційної, проектної діяльності закладу; координація наукової роботи молодих учених і здобувачів вищої освіти; підготовка науково-педагогічних працівників і підвищення їхньої кваліфікації; підвищення кваліфікації педагогічних працівників; розвиток наукової інфраструктури університету, забезпечуючи реалізацію державної політики у сфері науки, науково-технічної, інноваційної діяльності в системі Міністерства освіти і науки України;

здійснює свою діяльність у таких напрямках: вирішення завдань щодо науково-методичного супроводу та контролю виконання науково-дослідних робіт кафедр; обробка й аналіз звітних матеріалів кафедр; підготовка звітних та інформаційних матеріалів про наукову, науково-дослідну, науково-технічну діяльність Університету; підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних кадрів; дійснення патентно-ліцензійної діяльності в університеті; розширення наукових контактів Університету з провідними освітніми закладами і дослідними центрами України та зарубіжжя; розробка, погодження та затвердження положень про наукові підрозділи університету; організація та проведення наукових заходів різного рівня; сприяння діяльності студентського наукового товариства та молодих учених університету; забезпечення участі університету в наукових конкурсах, програмах і грантах).

**4.2.8 Кафедри, вчені ради факультетів, деканати факультетів** (вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання). На засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), вчених рад факультетів розглядаються питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм. На такі завдання кафедр запрошуються студенти, випускники, роботодавці та інші зацікавлені стейкхолдери. Кафедри можуть ініціювати поточні перегляди освітніх програм за потреби: з власної ініціативи або внаслідок результатів студентських опитувань, а також за рекомендаціями зовнішніх стейкхолдерів. Питання, пов'язані з якістю викладання і навчання, зокрема з кількістю і якістю викладання дисциплін англійською мовою, відносяться до компетенції кафедр. У разі виявлення під час студентських опитувань чи за результатами сесій позитивних викладацьких практик чи недоліків, позитивних чи негативних свідчень стосовно результатів навчання студентів, ці питання включаються до порядку денного завдань кафедр не рідше одного разу на семестр. На такі засідання запрошуються зацікавлені студенти. На засіданнях кафедр та вчених рад факультетів заслуховуються щорічні звіти про результати атестації здобувачів вищої освіти по завершенню навчання за освітньою програмою, висновки, пропозиції та рекомендації державної екзаменаційної комісії враховуються під час чергового перегляду освітніх програм).

**4.2.9 Відділ кадрів, служба працевлаштування, відділ профорієнтації та доуніверситетської підготовки, приймальна комісія, юрисконсульти** (співпраця зі стейкхолдерами, допомога випускникам у працевлаштуванні, профорієнтація, забезпечення попиту на надання додаткових освітніх послуг, забезпечення відкритої та прозорої процедури організації конкурсного відбору та зарахування вступників відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України).

**4.2.10 Психологічна служба** (надання доступних та якісних послуг у сфері практичної психології, спрямованих на збереження та укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу; участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення й розвитку особистості студента).

**4.2.11 Юридична клініка** (надає безоплатну правову допомогу суб'єктам освітнього процесу, сприяє підвищенню рівня практичних знань, умінь і навичок

студентів-правників Університету, формуванню правової культури суб'єктам освітнього процесу, підготовка та навчання студентів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності; впровадження в освітній процес елементів практичної підготовки студентів-правників у сфері юридичних послуг; розширення співробітництва університету із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями).

**4.2.12 Молодіжний центр та студентське самоврядування** (просування студентських ініціатив, участь у забезпеченні якості та прийнятті важливих рішень).

**4.2.13 Відділ матеріально-технічного забезпечення** (підтримання в належному стані навчальних приміщень та засобів провадження освітньої діяльності в обсязі, достатньому для виконання освітніх програм, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами).

**4.2.14 Інформаційний відділ** (сприяння безперешкодній роботі комп'ютерної мережі університету та доступу його підрозділів до Інтернету, забезпечення безперебійної роботи комп'ютерної техніки університету, висвітлення актуальної інформації про освітню діяльність на офіційному сайті університету та на офіційних сторінках у соцмережах, забезпечення мультимедійного супроводу при проведенні наукових конференцій та інших заходів університету, що потребують мультимедійного обладнання, сприяння безперебійній роботі систем бухгалтерського обліку університету, забезпечення роботи засобів для дистанційної освіти Google Workspace for Education, університетських сайтів Moodle-ЦДУ, Вікі-ЦДУ і Вікі-Тести, забезпечує доступ до онлайн-курсів міжнародних освітніх платформ (Coursera, EdX, Udemy for Business та адміністрування освітнього процесу на цих платформах з метою перезарахування результатів навчання студентів на засадах неформальної освіти; забезпечення роботи наукових журналів в системі Open Journal Systems: Наукові записки. Серія: Педагогічні науки; Наукові записки. Серія: Право; Research Bulletin. Series: Philological Sciences; виконання редакційно-видавничих та копіювально-розмножувальних робіт, пов'язаних з друкуванням навчально-методичної літератури, періодичних та книжкових видань, збірників наукових статей, інформаційних та службових матеріалів, а також іншої видавничої продукції).

### **4.3. Гарант освітньої програми**

**4.4.1** Основне завдання гаранта освітньої програми – організація діяльності з розробки і реалізації освітньої програми, забезпечення і контролю якості професійної підготовки випускників.

**4.4.2** Забезпечує впровадження процедур та механізмів забезпечення якості на рівні освітньої програми.

### **4.5. Група забезпечення освітньої програми:**

- бере участь у забезпеченні якості як викладач навчальної дисципліни та учасник педагогічної експертизи;

- відповідає за зміст навчальної дисципліни та відповідність результатів навчання за даною дисципліною результатам навчання освітньої програми;



- забезпечує якість освітньої програми шляхом координації та оцінки освітніх компонентів навчального плану в рамках програми з іншими викладачами та здобувачами вищої освіти;

- вносить корективи в освітній компонент на основі оцінювання, включаючи оцінювання навчальної дисципліни.

## **5. ПЕРЕЛІК ПРОЦЕДУР**

### **5.1. Політика забезпечення якості**

5.1.1 Розроблення та затвердження Стратегії розвитку університету на черговий період.

5.1.2 Позачергове розроблення та затвердження Стратегії розвитку університету.

5.1.3 Розроблення стратегічного плану розвитку університету.

5.1.4 Розроблення стратегічного плану розвитку структурного підрозділів із забезпечення якості, робочих та дорадчих органів з питань забезпечення якості в університеті.

5.1.5 Моніторинг структури університету щодо забезпечення якості освіти.

### **5.2. Розроблення і затвердження освітніх програм**

5.2.1 Розроблення нової освітньої програми.

5.2.2 Внесення змін до освітньої програми.

5.2.3 Закриття освітньої програми.

5.2.4 Створення каталогів курсів.

5.2.5 Розроблення і затвердження навчальних планів.

5.2.6 Зміна навчального плану.

5.2.7 Затвердження освітньої програми.

5.2.8 Затвердження форм опису освітньої програми, робочої програми освітнього компоненту (навчальної дисципліни).

5.2.9 Розроблення робочої програми освітнього компоненту програми.

5.2.10 Розроблення нового освітнього компонента

5.2.11 Виключення освітнього компонента.

### **5.3. Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання**

5.3.1 Створення звіту за опитуваннями студентами щодо освітніх компонентів.

5.3.2 Розгляд звернень студентів з питань організації освітнього процесу (крім оцінювання), щодо процедури проведення та результатів контрольних заходів, щодо академічної та позаакадемічної підтримки здобувачів освіти.

5.3.3 Участь студентів у обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення.

5.3.4 Моніторинг прозорості та об'єктивності оцінювання.

5.3.5 Моніторинг застосування новітніх методик навчання.

5.3.6 Конкурс щодо академічної мобільності студентів (відбір до навчання за кордоном).

5.3.7 Формування індивідуального навчального плану (вибір навчальних дисциплін).

5.3.8 Порядок внесення здобувачами освіти пропозицій щодо змісту програм, навчальних планів та освітніх компонент.

5.3.9 Порядок внесення здобувачами освіти пропозиції щодо розвитку матеріальної бази, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів.

5.3.10 Надання здобувачам освіти інформації про навчальні дисципліни, включені до індивідуального навчального плану, форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання до початку їх викладання.

5.3.11 Порядок проведення опитувань студентів з питань їх задоволення освітніми програмами, їх компонентами та якістю надання освітніх послуг. Процедура аналізу та врахування результатів опитування.

#### **5.4. Доступ до освітніх програм, освітні досягнення, визнання результатів навчання, атестація і сертифікація студентів**

5.4.1 Розроблення та затвердження правил прийому студентів на освітні програми.

5.4.2 Перевірка академічної доброчесності студентів.

5.4.3 Підготовка до нового навчального року (у тому числі розробка розкладів занять і графіків оцінювання).

5.4.4 Розроблення та затвердження освітніх програм, на які оголошуватиметься набір у наступному навчальному році.

5.4.5 Поновлення і переведення здобувачів освіти.

5.4.6 Перерви у навчанні.

5.4.7. Відрахування здобувачів освіти за невиконання індивідуального навчального плану.

5.4.8 Визнання результатів навчання.

5.4.9 Атестація і сертифікація здобувачів освіти. Присвоєння кваліфікацій.

5.4.10 Визначення змісту і порядку видачі документів про освіту (академічні довідки, сертифікати, дипломи, дипломи з відзнакою) та їхніх дублікатів.

5.4.11 Реєстрація навчальних досягнень здобувачів освіти.

5.4.12 Забезпечення об'єктивності оцінювання.

5.4.13 Повторне оцінювання (перескладання і повторне складання).

5.4.14 Відрахування здобувачів освіти (за його бажанням, за невиконання умов договору).

#### **5.5. Науково-педагогічні працівники**

5.5.1 Продовження контракту з викладачем.

5.5.2 Проведення конкурсу на посаду викладача.

5.5.3 Перевірка академічної доброчесності викладачів.

5.5.4 Конкурс щодо академічної мобільності викладачів.

5.5.5 Оцінювання наукової роботи викладача.

5.5.6 Оцінювання навчально-методичної роботи викладача.

5.5.7 Оцінювання ефективності керівників та їхніх заступників (щорічна).

5.5.8 Підвищення кваліфікації викладача.

5.5.9 Підвищення кваліфікації керівного складу університету.

5.5.10 Визначення кваліфікаційних вимог для залучення викладачів до викладання за освітньою програмою.

5.5.11 Процедура залучення викладачів до викладання за освітньою програмою (у тому числі запрошення практиків, іноземних лекторів тощо).

## **5.6. Освітні ресурси і система підтримки студентів**

5.6.1 Моніторинг діяльності бібліотеки університету.

5.6.2 Моніторинг стану учбових площ.

5.6.3 Моніторинг цифрового супроводу освітнього процесу.

5.6.4 Моніторинг забезпечення спеціальних потреб студентів та викладачів.

5.6.5 Моніторинг сайту університету.

5.6.6 Заповнення інформаційного пакету університету (технічна частина роботи допоміжних працівників).

5.6.7 Інформаційна підтримка здобувачів освіти.

5.6.8 Визначення кваліфікаційних вимог до залученого до освітнього процесу і надання послуг здобувачам освіти навчально-допоміжного та адміністративно-господарського персоналу, формування посадових інструкцій.

5.6.9 Прогноз контингенту студентів за програмою, на факультеті (в університеті).

5.6.10 Визначення необхідного для реалізації програми ресурсного забезпечення (спеціалізоване обладнання, спеціальні навчальні приміщення, навчальна та науково література, методичні матеріали, бази навчальних та виробничих практик, інформаційно-програмне забезпечення).

5.6.11 Розрахунок собівартості навчання за програмою. Визначення джерел фінансування програмою і розміру плати за навчання.

5.6.12 Консультативна допомога студентам (соціальна, психологічна, юридична, при академічній мобільності тощо).

5.6.13. Визначення розміру плати за додаткові освітні послуги.

## **5.7. Управління інформацією**

5.7.1 Моніторинг ключових показників ефективності.

5.7.2 Моніторинг складу здобувачів освіти.

5.7.3 Моніторинг прогресу, успішності та відрахування студентів.

5.7.4 Моніторинг задоволення студентів освітніми програмами.

5.7.5 Моніторинг наявних ресурсів та підтримки студентів.

5.7.6 Моніторинг кар'єрних шляхів випускників.

5.7.7. Збір, аналіз та використання інформації за освітніми програмами: здобувачі освіти, їх досягнення, задоволеність освітніми послугами і позаакадемічною підтримкою, освітні траєкторії здобувачів освіти, кар'єри випускників.

5.7.8. Збір, аналіз та використання інформації щодо показників діяльності кафедри, факультету, університету.

5.7.9 Підготовка звітів самоаналізу (освітньої програми, структурного підрозділу, університету).

5.7.10 Формування системи звітної документації.

5.7.11 Формування звіту ректора.

## **5.8. Інформування громадськості**

5.8.1 Оновлення публічної інформації про освітні програми та їхні освітні компоненти.

5.8.2 Публікація інформації про актуальну діяльність університету, структурних підрозділів (освітня, наукова та міжнародна діяльність, кадрова політика, матеріально-технічне забезпечення освіти та досліджень).

5.8.3 Публікація звіту ректора.

5.8.4 Публікація офіційної інформації університету, зокрема: установчі документи, структура, інфраструктура, нормативне забезпечення, правила прийому, звітів про діяльність, платні послуги, інформаційні пакети, кадровий склад, конкурс на заміщення вакантних посад, кар'єрні досягнення випускників, результати опитування здобувачів освіти, викладачів, роботодавців.

5.8.5 Публікація офіційної інформації структурних підрозділів університету.

5.8.6 Надання відповідей на запити зовнішніх сторін.

### **5.9. Постійний моніторинг, періодичні оцінювання та перегляд освітніх програм**

5.9.1 Моніторинг змістового наповнення освітньої програми. Встановлення критеріїв для моніторингу освітньої програми та її освітніх компонентів.

5.9.2 Оцінювання зміни потреб суспільства (зміна очікувань ринку праці і суспільства).

5.9.3 Оцінювання навантаження, роботи студентів.

5.9.4 Оцінювання навчального середовища, послуг підтримки та їх придатність до мети програми.

5.9.5 Оцінка здобувачами освіти навантаження за освітніми компонентами програми.

5.9.6 Періодичний перегляд освітньої програми.

5.9.7. Моніторинг виконання заходів щодо вдосконалення освітньої програми.

5.9.8 Цільове інформування зацікавлених сторін щодо результатів моніторингу освітніх програм та їх освітніх компонентів.

5.9.9 Оприлюднення інформації щодо результатів моніторингу освітніх програм та їх освітніх компонентів.

### **5.10. Періодичні процедури зовнішнього забезпечення якості**

5.10.1 Порядок підготовки документів до зовнішнього оцінювання якості (у тому числі при акредитації) програми.

5.10.2 Оцінка програми зовнішніми зацікавленими сторонами (стейкхолдерами).

5.10.3 Моніторинг виконання стратегічного плану розвитку університету.

5.10.4 Розширення провадження освітньої діяльності.

## **6. МОНІТОРИНГ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ, ПРОГРАМ ТА КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ**

**6.1.** Механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**6.2.** Підвищення якості освітніх програм – це постійні зусилля, спрямовані на вдосконалення якості розробки цих програм, їх упровадження і виконання.

**6.3.** Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу та громадського обговорення. Критерії, за якими відбувається

перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками університету, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі освіти та потреб суспільства.

**6.4.** Показниками для проведення моніторингу освітніх програм є: рівень оновлюваності освітніх програм, рівень участі роботодавців у розробці та внесенні змін, рівень задоволеності студентів (випускників), стан із працевлаштування випускників, участь у міжнародних програмах підготовки, рейтинг за оцінками роботодавців.

**6.5.** Процедура затвердження, моніторингу і періодичного перегляду програм підготовки включає такі кроки:

- *Формулювання цілей і завдань освітніх програм:*

1) Обґрунтування своєрідності програми підготовки з урахуванням точок зору роботодавців, фахівців і академічної спільноти на регіональному, національному рівнях;

2) Визначення профілю програми підготовки відповідно до рівня кваліфікацій що надаються та з урахуванням типових видів занять випускників (карта професій);

3) Визначення інтегральної, загальних та фахових (предметних) компетентностей, які мають бути досягнуті в програмі підготовки, та є необхідними для визнання професійної та/або академічної кваліфікації;

4) Визначення кінцевих результатів навчання (опис того, що студент повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за програмою підготовки. Кінцеві результати навчання програм підготовки різних рівнів мають чітко відрізнятися;

5) Визначення критеріїв, за якими оцінюється досягнення студентами цілей навчальної програми та рівня їхніх досягнень.

- *Розроблення навчального плану:*

1) Вибір видів навчальної діяльності, які дають змогу досягнути визначених результатів навчання;

2) Розроблення структури навчального плану: визначення переліку і змісту навчальних дисциплін і практик; розподіл навчального часу студента; визначення підходів до викладання та навчання, а також методів оцінювання.

При цьому слід враховувати, що:

- сфера інтересів науково-педагогічних працівників при формуванні навчального плану має бути врахована, однак її роль є значно меншою порівняно із запланованими результатами навчання, що і є суттю студентоорієнтованого підходу до формування навчального плану;

- мінімізація кількості навчальних дисциплін сприяє підвищенню об'єктивності оцінювання рівня сформованості компетентностей у студента як завдяки можливості досягнення відповідності змісту дисципліни запланованим результатам навчання, так і завдяки можливості об'єднати експертний потенціал викладачів у процесі підсумкового оцінювання.

- *Формулювання вимог до результатів навчання за попереднім рівнем.*

Формулювання критеріїв, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів у результаті як зворотного зв'язку із викладачами, студентами,

випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі і суспільства.

Для урахування специфічних потреб викладання за спеціальностями та спеціалізаціями:

- методичне забезпечення навчальної дисципліни і компетенція щодо визначення достатності фахового рівня викладача, який забезпечує її викладання, покладається на кафедру, наукове спрямування якої найбільш повно відповідає змісту дисципліни;

- забезпечення єдиних методичних підходів до викладання дисциплін, які є профільними одночасно для декількох кафедр;

- забезпечення належного рівня експертизи навчально-методичних розробок, здійснюється шляхом формування, за пропозиціями факультетів, відповідних кафедр;

- дотримання принципу забезпечення викладання навчальних дисциплін профільними кафедрами при плануванні освітнього процесу;

- погодження навчальних програм і робочих навчальних програм з відповідними випусковими кафедрами.

Відповідальні за впровадження та виконання: завідувачі випускаючих кафедр, декани факультетів, навчально-методичний відділ, проректор з науково-педагогічної роботи, вчена рада університету.

Критерії ефективності: оцінка фахового рівня викладання дисциплін студентами, випускниками, викладачами, зовнішніми експертами.

## **7. ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**7.1.** Якість формування контингенту для здобуття вищої освіти в університеті забезпечується за рахунок:

- підготовки та розповсюдження інформаційних матеріалів (буклети, стенди, мультимедіа, фільми) про університет, спеціальності та спеціалізації, програми підвищення кваліфікації;

- співпраці з роботодавцями відповідних галузей;

- пошуку та підтримки обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті: здійснюється у профільних навчальних закладах середньої освіти, професійної освіти, тощо;

- профорієнтаційної роботи серед майбутніх абітурієнтів, яка здійснюється всіма працівниками університету;

- співробітництва із закладами освіти Кропивницького та Кіровоградської області, інших міст України;

- проведення днів відкритих дверей;

- підготовки учнів за предметами незалежного оцінювання якості освіти (ЗНО) та випускних випробувань здійснюється на підготовчих курсах університету;

- організованої роботи приймальної комісії.

**7.2.** Якість формування контингенту для здобуття наукових ступенів забезпечується за рахунок:

- заохочення студентів до участі в наукових дослідженнях;

- залучення студентів до організації та участі в міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях;
- заохочення студентів до участі у міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах;
- залучення студентів до підготовки та публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи;
- ретельного й об'єктивного відбору випускників до навчання в аспірантурі.

**7.3.** Критеріями ефективності формування контингенту для здобуття вищої освіти та наукових ступенів є: рівень початкових знань студентів, досягнення студентів на конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах, кількість статей, що публікуються у співавторстві зі студентами, кількість студентів-учасників наукових конференцій, кількість студентів-виконавців науково-дослідних робіт; заповнюваність ліцензійного обсягу, підвищення рейтингу університету.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* підготовче відділення, приймальна комісія, факультети, кафедри, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи.

## **8. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**8.1.** Система оцінювання результатів навчання включає поточний, підсумковий семестровий та атестацію здобувачів вищої освіти.

**8.2.** Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**8.3.** Для врахування думки здобувачів вищої освіти та встановлення зворотного зв'язку, щодо якості та об'єктивності системи оцінювання, проводяться щорічні соціологічні опитування здобувачів вищої освіти, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу, що регламентовано Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**8.4.** Критеріями ефективності освітнього моніторингу є рівень успішності, рівень заборгованості, кількість переможців всеукраїнських та міжнародних студентських олімпіад, індекс працевлаштування випускників, оцінки роботодавців.

*Відповідальні за впровадження та вдосконалення:* факультети, випускові кафедри, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, Студентська рада, проректор з науково-педагогічної роботи, інформаційний відділ, методична рада університету.

## **9. ПОСИЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**9.1.** Посилення практичної підготовки студентів є важливим чинником, який сприяє формуванню вміння застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності, а відтак сприяє набуттю студентами професійних компетентностей.

**9.2.** Організація практичної підготовки студентів здійснюється відповідно до «Положення про практичну підготовку студентів в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

**9.3.** Метою практичної підготовки є набуття студентами професійних компетентностей, практичних вмінь та навичок та інших компетентностей, що забезпечують готовність і здатність здобувачів освіти до подальшого їхнього використання у реальних виробничих умовах. Зміст і послідовність проходження практики визначається програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою (кафедрами) за участю представників роботодавців та студентства. Практика студентів проводиться на базах практики з якими заключні договори, які відповідають вимогам навчальних програм. Із зовнішніми базами практики (підприємствами, організаціями, установами) університет укладає договори на її проведення. Рівень проведення практики залежить від якості кадрового і методичного забезпечення. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки підбиваються на вчених радах факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

Моніторинг якості організації практики забезпечують щорічні опитування студентів, випускників, потенційних роботодавців.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* кафедри, вчені ради факультетів, навчально-методичний відділ.

*Критеріями ефективності є:* індекс працевлаштування випускників; рейтинг за оцінками роботодавців.

## **10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КАДРОВОГО СКЛАДУ**

**10.1.** Якість кадрового складу забезпечується за рахунок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників на посади, системного підходу до планування діяльності науково-педагогічних працівників, об'єктивної та всебічної фахової оцінки діяльності кожного науково-педагогічного працівника, постійної роботи по підвищенню кваліфікації та майстерності.

**10.2.** Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників визначається Порядком проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, призначення деканів факультетів та укладання з ними контрактів (трудоих договорів) у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* проректор з наукової роботи, відділ кадрів, завідувачі кафедр, вчена ради університету, вчені ради факультетів.

**10.3.** Організація роботи науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* навчально-методичний відділ, завідувачі кафедр, декани факультетів, проректор з науково-педагогічної роботи.



**10.4.** Оцінювання науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка і забезпечує об'єктивний аналіз якості та слугує активізації їхньої професійної діяльності. Складовою моніторингу якості освіти й оцінювання роботи науково-педагогічних працівників є соціологічні опитування студентів і випускників, що проводиться згідно Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* декани факультетів, завідувачі кафедр, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, проректор з науково-педагогічної роботи.

**10.5.** Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

10.5.1 Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників університету є їхній професійних розвиток, вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

10.5.2 Науково-педагогічні працівники університету підвищують кваліфікацію в Україні і за кордоном. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

10.5.3 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з п'ятирічним планом-графіком, який затверджується вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора.

10.5.4 Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється у таких формах:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси, школи, стажування;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* Інформаційний відділ, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, випускові кафедри, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи.

*Критеріями ефективності кадрового складу є:* рівень акредитації освітніх програм, результати національних і міжнародних досліджень з визначення рейтингів університетів, оцінка фахового рівня науково-педагогічних працівників студентами, випускниками, зовнішніми експертами; кількість науково-педагогічних працівників, які пройшли стажування поза університетом – в Україні та за кордоном.

**10.6.** Одним із засобів утвердження провідної ролі університету в сфері вищої освіти України та одночасно чинником, що сприятиме налагодженню співпраці з роботодавцями, є створення введення в освітній процес систему сертифікації міжнародних організацій, що надає студенту пріоритет та можливість бути

конкурентоспроможним на ринку праці. Такі програми надають можливість отримання додаткових кваліфікацій в межах того самого освітнього рівня і тієї ж професії, завдяки набуттю додаткових компетентностей, що сприяє кар'єрному зростанню і підвищує успішність працевлаштування.

*Відповідальні за впровадження:* проректор з наукової роботи, випускові кафедри; вчені ради факультетів; науково-методичний відділ.

*Критерії ефективності:* кількість слухачів та їх кар'єрне зростання; національна і міжнародна сертифікація програм роботодавцями; участь у міжнародних програмах підготовки; рейтинг за оцінками роботодавців.

## **11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ПІДТРИМКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**11.1.** Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам.

**11.2.** Матеріально-технічна база університету пристосована для підготовки фахівців:

- освітній процес здійснюється в навчальних аудиторіях, лабораторних аудиторіях і на базах практик;

- проведення освітнього процесу належним чином забезпечено комп'ютерами, мультимедійними та іншими засобами провадження освітньої діяльності, у тому числі засобами дистанційного навчання студентів. Заняття зі студентами проводяться в комп'ютерних класах за розкладом. В університеті створено умови для доступу до мережі Інтернет, в корпусі університету створено зони Wi-Fi;

- освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, діяльності інформаційного центру університету, веб-ресурсам університету.

**11.3.** Підтримка здобувачів вищої освіти в університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з:

- гуртожитку для студентів;
- стадіону, спортивного майданчику та фітнес-залів;
- студентських їдалень;
- Молодіжного центру;
- медичного пункту;
- бази-відпочинку «Буревісник»;
- санаторію-профілакторію «Юність».

**11.4.** Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу.

**11.5.** За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

**11.6.** Критеріями ефективності забезпеченості необхідними ресурсами освітнього процесу є: рівень задоволеності здобувачів вищої освіти та роботодавців, відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* проректор з адміністративно-господарської роботи, завідувачі випускових кафедр, адміністративно-господарська частина, інформаційний відділ, бібліотека, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, Студентська рада, первинна профспілкова організація студентів.

## **12. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

**12.1.** Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють система управління навчальним процесом університету та сайт Е-навчання (MOODLE) університету та платформа для забезпечення дистанційного навчання *Google Workspace for Education*.

**12.2.** Складовими порталу автоматизованої системи управління освітнім процесом є бази даних з основних напрямів діяльності університету:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;

- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;

- освітня та науково-дослідна діяльність;

- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи;

- система планування освітнього процесу та формування розкладу занять.

**12.3.** Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

**12.4.** Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, відділ кадрів, інформаційний відділ.

## **13. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ**

**13.1.** Відповідно до законів України «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації», наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання про оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів» на офіційному сайті Університету розміщується інформація, яка підлягає оприлюдненню, а саме:

- Статут Університету;

- Положення про колегіальні органи та їхній персональний склад: Положення про вчену раду університету, Положення про навчально-методичну раду, а також положення про структурні підрозділи університету;

- загальні аналітичні матеріали про діяльність університету, звіти ректора, річні звіти з різних напрямів діяльності, щорічні визначення рейтингів кафедр;

- інформація з кадрових питань: склад керівних органів університету, перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, штатний розпис на поточний рік (у тому числі зведений);

- інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими проводиться підготовка фахівців, освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми, Положення про організацію освітнього процесу; результати щорічного оцінювання здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників Університету (у тому числі положення про його проведення), відомості про діяльність аспірантури та докторантури;

- інформація для вступників: Правила прийому до університету на поточний рік та зміни до них, перелік спеціальностей та спеціалізацій, на які оголошено прийом, розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг;

- інформація для здобувачів вищої освіти: відомості про діяльність студентського самоврядування, участь студентів у конкурсах і олімпіадах, організацію студентського дозвілля, зразки документів;

- інформація про наукову діяльність університету: напрями наукової діяльності і наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради;

- інформація щодо фінансової діяльності університету: кошторис університету на кожний рік та зміни до нього, річний фінансовий звіт з урахуванням інформації про надходження та використання коштів, інформація про використання коштів у розрізі програм, інформація щодо проведення тендерних процедур (річний план закупівель на поточний рік, а також відомості, що подаються до Міністерства економічного розвитку і торгівлі для оприлюднення в інформаційному бюлетені «Вісник державних закупівель»);

- інша інформація про процедури та результати прийняття рішень під час провадження діяльності у сфері вищої освіти Університетом, що потребує оприлюднення (розміщення) в порядку, встановленому законодавством.

### **13.2.** На сторінках структурних підрозділів розміщується така інформація:

- інформація про структурний підрозділ (факультет, кафедру, відділ): напрями діяльності, керівництво та персональний склад працівників;

- наукові матеріали: електронні версії публікацій, опис наукових досягнень, матеріали наукових конференцій, відомості про наукову роботу здобувачів вищої освіти;

- навчальні та методичні матеріали: навчальні плани, навчально-методичні комплекси, розклад занять на поточний семестр, графіки проведення відкритих занять;

- результати щорічного оцінювання (рейтинги) здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників.

### **13.3.** Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* проректор з наукової роботи, науково-педагогічної роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи, вчений секретар університету, відділ кадрів, навчально-методичний відділ, відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, інформаційний відділ, керівники структурних підрозділів.

## **14. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ У НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРАЦЯХ ПРАЦІВНИКІВ І ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**14.1.** Заходи із запобігання і виявлення плагіату здійснюються у відповідності до Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

**14.2.** Система запобігання та виявлення академічної недоброчесності поширюється на всіх суб'єктів освітнього процесу і спрямована на запобігання та виявлення таких порушень:

- оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (академічний плагіат);

- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;

- оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (самоплагіат);

- вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (фабрикація);

- свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (фальсифікація);

- виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (списування);

- надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування (обман);

- свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти (необ'єктивне оцінювання).

**14.3.** Система запобігання та виявлення академічної недоброчесності включає процедури та заходи з:

- формування етосу, який не сприймає академічну нечесність;

- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;

- виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;

- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

**14.4.** Заходи із формування етосу, що не сприймає академічну недоброчесність, включають:

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

- ознайомлення науково-педагогічних працівників та інших працівників університету, а також осіб, які навчаються, з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

- введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;

- сприяння органам студентського самоврядування, науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в ознайомленні осіб, які навчаються, з правилами наукової етики;

- включення до виховної роботи факультетів, кафедр заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможливають академічний плагіат;

- розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікування та рецензування статей.

**14.5.** Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів (окрім дисертацій і фахових видань університету) та навчальних видань:

- усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях (наукових семінарах) кафедр, інших структурних підрозділів, у яких працюють автори творів;

- при рекомендації твору до друку він має бути перевірений на відсутність академічного плагіату, про що робиться відповідна відмітка на творі.

Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових періодичних видань університету: перед поданням на розгляд вченої ради університету періодичного наукового видання університету редакційна колегія перевіряє прийняті до опублікування статті на відсутність академічного плагіату.

**14.6.** Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів:

- при розгляді дисертації, виконаної в університеті, на науковому семінарі (засіданні кафедри) проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату;

- перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради університету, проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату;

- дисертації (монографії) та автореферати дисертацій осіб, які здобувають ступені доктора філософії (кандидата наук), доктора наук, а також відгуки опонентів оприлюднюються на веб-сайті університету.

**14.7.** Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат:

- особа, яка виявила академічний плагіат у науковій чи навчальній праці або дисертації працівника, здобувача вищої освіти університету чи в дисертації, поданій до захисту в спеціалізованій вченій раді університету, має право звернутися до ректора з письмовою заявою;

- заява щодо виявлення академічного плагіату розглядається на засіданні Комісії з питань академічної доброчесності, яка ухвалює відповідний висновок;

- Комісії з питань академічної доброчесності може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових та навчальних працях науково-педагогічних працівників та інших працівників університету, дисертаціях і авторефератах за власною ініціативою;

- у разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту, незалежно від стадії розгляду, без права повторного захисту;

- відповідальність науково-педагогічних працівників та інших працівників університету за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями та Правилами внутрішнього розпорядку університету.

**14.8.** Для технічної підтримки перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату на офіційному сайті університету розміщується посилання на сервіси з перевірки наукових праць на наявність плагіату.

**14.9.** Критеріями ефективності виявлення академічного плагіату є кількість затверджених дисертацій.

**14.10.** Відповідальні за впровадження та виконання: вчена рада університету, голови спеціалізованих вчених рад, завідувачі кафедр, відділ аспірантури та докторантури.

## **15. УЧАСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ В НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

**15.1.** Університет бере участь у національних і міжнародних дослідженнях з визначення рейтингів університетів.

Метою участі в рейтингах є порівняння діяльності університету з роботою провідних університетів світу та України для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів, зміцнення наукового підґрунтя освітньої діяльності, врахування думки академічних експертів і роботодавців.

**15.2.** Університет може брати участь у Світовому рейтингу університетів QS World University Ranking, Web of Science Core Collection, Академічному рейтингу університетів світу («Шанхайський рейтинг»), U-Multirank, міжнародному рейтингу SCImago Institutions Rankings, академічному рейтингу університетів URAP (University Ranking by Academic Performance), «Вебометрікс», «Топ-200 Україна» та інших.

**15.3.** Критеріями ефективності участі університету в рейтингових дослідженнях є результати національних і міжнародних досліджень з визначення рейтингів університетів.

*Відповідальні за впровадження та виконання:* проректор з наукової роботи, вчена рада університету.

## **16. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

**16.1.** Це Положення є обов'язковим до виконання всіма учасниками освітнього процесу в Університеті.

**16.2.** Зміни та доповнення до цього Положення з урахуванням пропозицій деканатів, кафедр вносить виключно вчена рада університету за поданням проректора з науково-педагогічної роботи.

**16.3.** Положення запроваджується в дію з моменту затвердження наказом ректора Університету.